

Vergaderjaar 2020–2021

29 544

Arbeidsmarktbeleid

29 861

Arbeidsmigratie en sociale zekerheid

Nr. 1027

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2020

In de agrarische sectoren wordt door de betrokken sociale partners gewerkt aan de realisatie van het «Agrarisch Keurmerk Flexwonen» (AKF) en de daarmee samenhangende accreditatie van de Certificerende Instellingen (CI's) door de Raad voor Accreditatie (RvA) die vereist is om inhoudingen op het wettelijk minimumloon voor huisvestingskosten toe te staan. In dat verband heeft mijn ambtsvoorganger u op 25 april 2019 een brief gestuurd, waarin u werd geïnformeerd over het besluit om de Inspectie SZW te verzoeken tot uiterlijk 1 september 2020 geen boeterapporten op te maken voor inhoudingen op het wettelijk minimumloon voor huisvesting in de sectoren Open Teelten en Glastuinbouw¹. Hiermee werd ruimte en tijd geboden voor de totstandkoming van het AKF, alsmede voor de accreditatie van de CI's door de RvA.

De huidige stand van zaken is dat het AKF door de RvA is beoordeeld en is opgenomen op de lijst van schema's die onder accreditatie kunnen worden gecertificeerd door CI's. De sociale partners hebben mij echter laten weten dat het niet gelukt is om de vervolgstap – de accreditatie van de CI's – voor 1 september 2020 te realiseren. De drie CI's² die bij het AKF zijn betrokken hebben wel de eerste stappen gezet om geaccrediteerd te worden. Sociale partners beogen de kwaliteit van de (tijdelijke) huisvesting te verbeteren door toepassing van het AKF en hebben mij daarom verzocht om, tot uiterlijk 1 september 2021, toe te staan dat werkgevers de kosten voor huisvesting inhouden op het minimumloon van hun werknemers, terwijl nog niet volledig wordt voldaan aan de eisen die de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag stelt aan inhouding van huisvestingskosten op het wettelijk minimumloon.

¹ Kamerstuk 29 544, nr. 912.

² Het gaat hier achtereenvolgens om Control Union Certifications, SGS Nederland en Vinçotte ISACert Nederland.

Ik constateer dat het de betrokken sociale partners helaas niet binnen de gegeven periode is gelukt om een volledig werkend certificeringssysteem voor tijdelijke huisvesting te realiseren, op grond waarvan sprake kan zijn van inhoudingen op minimumloon voor huisvestingskosten. Dat neemt niet weg dat de ontwikkeling van het huisvestingskeurmerk nog altijd een stap in de goede richting is. Het is immers belangrijk dat de huisvesting van arbeidsmigranten van voldoende kwaliteit is. Dat geldt ook voor tijdelijke huisvesting. In de aanbevelingen van het Aanjaagteam arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer heeft de kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten terecht veel aandacht. Het Aanjaagteam roept onder andere op om de bestaande huisvestingskeurmerken SNF en AKF door te ontwikkelen tot een keurmerk dat als basisnorm kan worden gebruikt. Daarbij zouden tevens de criteria van de keurmerken onder de loep moeten worden genomen en op onderdelen worden aangescherpt³. Het kabinet heeft in zijn reactie op de aanbevelingen de problematiek rond huisvesting erkend, aangegeven dat de coronacrisis de problematiek pregnanter en zichtbaarder heeft gemaakt en tevens verschillende acties aangekondigd om bij te dragen aan voldoende goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Tevens heeft het kabinet aangegeven dat de kwalitatief slechte huisvesting meestal niet is gecertificeerd volgens een van de bestaande keurmerken⁴. Zo bezien kan het AKF, net als SNF, een extra waarborg bieden voor de kwaliteit van huisvesting die aan arbeidsmigranten wordt geboden. Ik heb het Aanjaagteam geïnformeerd over mijn voornemen om in te stemmen met het onderhavige verzoek. Het Aanjaagteam deelt mijn analyse en benadrukt dat voorkomen moet worden dat de nieuwe termijn ook niet wordt gehaald en adviseert daarom tussentijds over de voortgang te laten rapporteren. Dit advies neem ik over door de betrokken partijen daartoe op te roepen.

Ik weeg in mijn beslissing mee dat het verzoek opnieuw is gedaan door zowel de werkgevers- als de werknemersorganisaties. Verder hebben partijen mij laten weten dat zij de verwachting hebben dat de accreditatie voor mei 2021 kan zijn afgerond en dat zij zich daartoe zullen inspannen. Dat neemt niet weg dat de RvA een wettelijke termijn van uiterlijk zes maanden, met een verlengingsmogelijkheid van nog eens zes maanden, heeft om op de aanvragen te besluiten⁵.

Alles overwegende heb ik besloten de Inspectie SZW te verzoeken tot uiterlijk 1 september 2021 geen boeterapporten op te maken voor inhouding voor tijdelijke huisvesting in de sectoren Open Teelten en Glastuinbouw indien de certificering is verricht door een nog niet geaccrediteerde CI. De geldigheidsduur van de reeds voor de accreditatie afgegeven certificaten wordt gerespecteerd. Ik roep de betrokken partijen op om alles in het werk te stellen om zo snel mogelijk tot een werkend certificeringssysteem te komen.

Ten slotte benadruk ik dat mijn besluit niet betekent dat andere wet- en regelgeving met betrekking tot inhoudingen (zoals het beschikken over een volmacht van de werknemer) of huisvesting (zoals het Bouwbesluit) buiten toepassing kan worden gelaten. Onder deze omstandigheden meen ik dat het verantwoord is om in te stemmen met het verzoek van de betrokken partijen.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. van 't Wout

³ Bijlage bij Kamerstuk 29 861, nr. 51.

⁴ Kamerstuk 29 861, nr. 52.

⁵ Op grond van artikel 5 van de Wet aanwijzing nationale accreditatie-instantie.